

2010
HISTORY - I (Optional)
इतिहास - I (वैकल्पिक)

100452

Standard : Degrée

स्तर : पदवी

Nature : Conventional

स्वरूप : पारंपारिक

Total Marks : 200

एकूण गुण : 200

Duration : 3 Hours

कालावधी : 3 तास

Note :

सूचना :

- (i) Answers must be written either in English or in Marathi.
उत्तरे इंग्रजीमधून किंवा मराठीमधून लिहिली पाहिजेत.
- (ii) Question No. 1 is Compulsory. Of the remaining questions, attempt any four selecting one question from each section.
प्रश्न क्रमांक 1 अनिवार्य आहे. उर्वरित प्रश्नांमधून कोणतेही चार सोडवा पण प्रत्येक विभागातून एक प्रश्न निवडून सोडविणे आवश्यक आहे.
- (iii) Figures to the RIGHT indicate marks of the respective question.
उजवीकडील अंक संबंधित प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
- (iv) Number of optional questions upto the prescribed number in the order in which they have been solved will only be assessed. Excess answers will not be assessed.
ज्या क्रमाने निर्धारित संख्येपर्यंत पर्यायी प्रश्नसंख्या सोडविली आहे, तेवढीच प्रश्नसंख्या तपासली जाईल, अतिरिक्त उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- (v) Credit will be given for orderly, concise and effective writing.
नीटनेटक्या, संक्षिप्त व परिणामकारक लिखाणास श्रेय दिले जाईल.
- (vi) Candidate should not write roll number, any name (including their own), signature, address or any indication of their identity anywhere inside the answer book otherwise he/she will be penalised.
उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतः किंवा इतरांचे नाव, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल.
- (vii) For each slab of 10, 15 and 20 marks, the examinee is expected to write answers in 125, 175 and 250 words respectively.
प्रत्येकी 10, 15 आणि 20 गुण असलेल्या प्रश्नांची उत्तरे परिक्षार्थीकडून अनुक्रमे 125, 175 आणि 250 शब्दांमध्ये अपेक्षित आहेत.
- (viii) In case of any ambiguity, English version will be considered as authentic.
कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थितीत, इंग्रजी भाषांतर ग्राह्य समजले जाईल.

P.T.O.

1. Answer any four of the following

खालीलपैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

- (a) Evaluate the importance of Numismatic as the source for study of Ancient Indian History. 10
प्राचीन भारताच्या इतिहासाच्या अभ्यासाचे साधन म्हणून नाणकशास्त्राचे मूल्यमापन करा.
- (b) Account the condition of Trade and Commerce during Satvahan Period. 10
सातवाहन कालीन व्यापार व उद्यमि परिस्थितीचा वृत्तांत द्या.
- (c) Examine emperor Akbar's religious policy. 10
सम्राट अकबर यांच्या धार्मिक धोरणाचे परिक्षण करा.
- (d) Discuss the position of woman in medieval Indian society. 10
मध्ययुगीन काळातील स्त्रियांच्या स्थितीची चर्चा करा.
- (e) State the Asta Pradhan Mandal system under Chhatrapati Shivaji. 10
छत्रपती शिवाजींच्या काळातील अष्टप्रधान मंडळ सांगा.

www.mpscmaterial.com

SECTION - A

विभाग - A

2. Answer the following sub-questions :

खालील उप-प्रश्नांची उत्तरे द्या :

- (a) Give an account of the religious life of the people in the Indus Valley Civilization. 10
सिंधु संस्कृतितील लोकांच्या धार्मिक जीवनाची माहिती द्या.
- (b) Review the vedic literature of the Aryans. 15
आर्यांच्या वैदिक वाङ्मयाचे परिक्षण करा.
- (c) State the life and work of Lord Mahavir and his role in spreading Jainism. 15
भगवान् महावीरांचे जीवन, कार्य सांगून त्यांचे जैन धर्माच्या प्रसारातील योगदान सांगा.

3. Answer the following sub-questions :

खालील उप-प्रश्नांची उत्तरे द्या :

- (a) How does Indus valley civilization sites discover? State the period of the Indus Civilization. 10
सिंधु संस्कृतिच्या स्थळांचा शोध कसा लागला ? सिंधु संस्कृतिच्या काळासंबंधी (period) माहिती द्या.
- (b) State the controversy regarding the original home of the Aryans and how Aryanization spread in India. 15
आर्यांच्या मूळ वसतिस्थानासंबंधीचा वाद सांगून आर्यांचा भारतात कसा प्रसार झाला ते सांगा.
- (c) Write the military conquest of Chandragupta Maurya as the founder of Mauryan Empire. 15
चन्द्रगुप्त मौर्याचा, मौर्य साम्राज्याचा संस्थापक म्हणून लष्करी विजय लिहा.

SECTION - B

विभाग - B

4. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे द्या :

- (a) Describe the political history of the Vakataka Dynasty. 15
वाकाटक घराण्याचा राजकीय इतिहास वर्णन करा.
- (b) Discuss the village community in the Deccan India during A.D. 750 to 1200 A.D. 15
इ.स. 750 ते 1200 इ.स. काळातील दक्षिण भारतातील ग्रामीण (खेडेगाव) समाजाची चर्चा करा.
- (c) Give an account of educational system in India between A.D. 750 to 1200 A.D. 10
इ.स. 750 ते इ.स. 1200 या काळातील भारतातील शिक्षण पद्धतीची माहिती द्या.

5. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे द्या :

- (a) Account the contribution of Chalukyas of Badami in the cave and temple architecture. 15
बदामीच्या चालुक्यांचे मंदिर, वास्तुकला, गुंफा (caves) संबंधीच्या योगदानाचा वृत्तांत द्या.

	Marks गुण
(b) Review the political achievements of Rashtrakuta emperors Dhruva I and Govinda III. राष्ट्रकुट सम्राट ध्रुव आणि तिसरा गोविंदा यांच्या राजकीय कामगिरीची चिकित्सा करा.	15
(c) Give the historical importance of the 'Rajtarangini of Kalhana' 'कलहनच्या राजतरंगिनीचे' ऐसिहासिक महत्व सांगा.	10

SECTION - C

विभाग - C

6. Answer the following sub-questions :

खालील उप-प्रश्नांची उत्तरे द्या :

(a) Estimate the achievements of Krishna-Devraya of Vijayanagar Emperor. विजयनगर सम्राट कृष्णदेवरायाच्या कामगिरीचे मूल्यमापन करा.	15
(b) Give an account of Adil Shahi Administration. आदिलशाही प्रशासनाचा आढावा घ्या.	15
(c) Describe the Agriculture production during Mughal Period. मोगलकालीन शेती उत्पादनाचे वर्णन करा.	10

7. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे द्या :

(a) Discuss the causes of decline of Maratha Power. मराठा सत्तेच्या न्हासाच्या कारणांची चर्चा करा.	15
(b) Give an account of Jahagiridari system during Mughal Period. मुगल कालीन जहागिरी पद्धतिचा वृत्तांत द्या.	15
(c) State the land revenue system introduced by Todarmal during Medieval India. मध्ययुगीन भारतात तोडरमलने सुरु केलेली जमीन महसूल पद्धत सांगा.	10

P.T.O.

SECTION - D

विभाग - D

8. Answer the following sub-questions :

खालील उप-प्रश्नांची उत्तरे द्या :

- (a) Give a brief history of Mahanubhava movement. 15
महानुभाव चळवळीचा थोडक्यात इतिहास द्या.
- (b) Discuss the Hindu and Muslim education system prior to British (English) advent (between 1200 to 1818 A.D.) 15
ब्रिटीश (इंग्रज) आगमनापूर्वी हिंदु मुस्लीम शिक्षण पद्धतीच्या स्थितीची चर्चा करा.
- (c) What role did Robert Clive play in making the English a strong power? 10
भारतात इंग्रजी सत्ता बळकट करण्याकरिता रॉबर्ट क्लाइव्हने कोणती भूमिका बजावली ?

9. Answer the following sub-questions :

खालील उप-प्रश्नांची उत्तरे द्या :

- (a) Evaluate the contribution of Saint Eknath and Saint Tukaram in spreading Varkari (Bhakti) Movement in Maharashtra. 15
महाराष्ट्रात वारकरी (भक्ती) चळवळ प्रसारात संत एकनाथ आणि संत तुकाराम यांच्या योगदानाचे मूल्यमापन करा.
- (b) Trace the origin and development of Marathi as Regional language. 15
प्रांतिक भाषा म्हणून मराठीचा उगम व विकासाचा आढावा घ्या.
- (c) Evaluate the role of Duplex in establishing French Power in India. 10
भारतातील फ्रेंच सत्ता स्थापनेतील डुप्लेक्सचे योगदान सांगा.

- o O o -